Saveeniba
„Latvijas Lauksaimneecibas Centralbeedriba".

Augu Aizsardzibas Instituta

Darbibas pārskats

par laiku no 1. maija 1924. g.
līdz 1. maijam 1925. gadā.

(Izvilkums no Sav. «L. L. C-bas» Darbibas pārskata par laiku no 1. maija 1924. g. līdz 1. maijam 1925. g., no 44. līdz 68. lap. p.).

Rigā, 1925. g.

Augu Aizsardzibas Instituta
Darbibas pārskats.

Sav. „L. L. Centralbeedriba" speestuve, Rigā, Baznicas eelā 4-a.

Saveenibas

„Latvijas Lauksaimneecibas Centralbeedriba"

Augu Aizsardzibas Instituta

Darbibas pārskats

par laiku no 1. maija 1924. g. līdz 1. maijam 1925. g.

(Izvilkums no Sav. „L. L. Centralbeedriba" Darbibas pārskata par laiku no 1. maija 1924. g. līdz 1. maijam 1925. g., no 44.—68. lap. p.).

1924./25. darbibas gadā Augu aizsardzibas instituts sastāv no galvenā biroja Rigā un 4 nodaļam uz veetam. Birojs sadalits 3 sekcijās: entomoloģijas, mikoloģijas un zeedaugu. Instituta nodaļas noveetotas sekošos punktos:

1. Preekuļu selekcijas stacijā pee Cēsim. Nodaļā eekārtots izmēģinajumu lauks un izdariti dažadi pētijumi lauku kulturās, sakņ- un dārzkopibā.

2. Latgalē, Valsts Malnavas lauksaimneecibas vidusskolā. Nodaļā peegreesta vēriba lauku kulturam un dārzkopibai.

3. Ar 1. juniju atvērta nodaļa Valsts Cīravas mežkopibas skolā meža slimibu un kaitekļu pētišanai.

4. Kaucmindē pastāvošais izmēģinajumu punkts slimibu un kaitekļu apkarošanai dārzkopibā ar 1. aprili 1925. g. pārvērsts par augu aizsardzibas instituta pastāvigu nodaļu.

Institutā nodarbinats sekošs personals:

Vārds un uzvārds	Specialitate	Izglītība	Kādu veetu eeņem	Eestājees darbā	Izstājees no darba	Darba veeta
Eglits, Maksis .	agronoms	augstsk.	instituta vaditajs	1. V. 22.	—	Riga-Preekuļi
Ozols, Edgars .	entomol.	stud. rer. nat.	instituta vaditaja palīgs un entomol. sekcijas vaditajs	1919. g.	—	Riga-Preekuļi
Smarods, Julijs	mikologs	autodidakts	mikoloģijas sekcijas vaditajs	15.VIII.22.	—	Riga
Stares, Kārlis ..	zeedaugu florists	stud. rer. nat.	nezāļu un zeedaugu sekcijas vaditajs	1. V. 23.	—	Riga-Preekuļi
Gailits, Laimons	entomol.	augstsk.	Konzultants meža entomol.	15. V. 24.	—	Riga
Zirnits, Jānis ..	entomol.	Bulduru dārzk. sk.	Preekuļu nodaļas vaditajs	1. V. 21.	—	Preekuļi
Ozers, Jānis ...	agronoms	augstsk.	Malnavas nod. vad.	1. IX. 23.	†27.IX.24.	Malnava
Upits, Hugo ...	mežkopis	„	Cīravas nod. vad.	1.VI. 24.	—	Cīrava
Vīksna, Jānis ..	agronoms	„	Kaucmindes n. vad.	1. V. 25.	—	Kaucminde
Miller, Herta ..	mikol.	stud. agr.	vasaras praktikante	10. V. 25.	1. X. 24.	
			instruktore-labor.	1. X. 24.	—	Preekuļi-Riga
Petersons, Pēteris	mikol. meža sl.	stud. mež.	vasaras praktikants	1. V. 23.	1. X. 23.	Riga-Preekuļi
				1. III. 24.	1. X. 24.	Cīrava
				1. IV. 25	—	
Brāmanis, Leo .	entomol.	„ „	„ „	10.VI. 23.	1. X. 23.	
				15. V. 24.	1. X. 24.	Cīrava
Konde, Otto ...	„	„ „	„ „	25.VI.24.	1. X. 24.	Preekuļi
Šķipsna, Jānis .	zeedaugu florists	Preekuļu lauks. vidusskola	„ „	1.VII.24.	1. X. 24.	Preekuļi
Enok, Alvine ..	mikol.	stud. agr.	vasaras praktikante	10. V. 24.	1. X. 24.	Preekuļi
Ukrij, Anna ...	„	„ „	„ „	10. V. 24.	1. X. 24.	Preekuļi-Malnava
Anderson, Olga	„	„ „	„ „	10. V. 24.	1. X. 24.	Malnava

Pārskata gadā Augu aizsardzibas instituta darbiba paplašinata, atverot jaunu nodaļu Valsts Cīravas mežkopibas skolā. Nodaļas noorganizešanu eevērojami veicinajis meža resors un skolas administracija. Ar veetejeem līdzekļeem 1925. g. pavasarī nodaļas rīcibā jau stāv inzektarijs, kurš 1925./26. darbibas gadā dos eespēju izdarit plašakus novērojumus.

1924. g. rudenī Preekuļu nodaļā atvērts sēklas labibas kodinašanas punkts. Uzstādits Dr. Straņaka tipa aparats „Universum", sēklas labibas kodinašanai ar ķimiskeem līdzekļeem un apstrādašanai ar karstu ūdeni. Aparats peeejams apkārtnes lauksaimneekeem.

27. zeptembrī 1924. g. miris veens no instituta rosigakeem darbineekeem, Malnavas nodaļas vaditajs agr. Jānis Ozers. Jau studiju laikā Jānis Ozers izrādijis dzīvu interesi augu aizsardzibas jautajumos un doc. Bitckij kga vadībā strādajis Baltijas bio-entomoloģijas stacijā. Pāreedams uz Malnavu Ozers ar 1923. g. pavasari turpina savu eemīļoto darbu. Sazinotees ar Augu aizsardzibas institutu, viņš stājas pee Malnavas nodaļas noorganizešanas 1923. g. vasaru strādajot bez atlīdzibas. 1923. g. rudenī Ozers eestājas institutā darbā kā Malnavas nodaļas vaditajs. Īsā pastāvešanas laikā nodaļā izdariti vairaki pēti-

jumi un vesta augu aizsardzibas propaganda Latgalē. Ozera nāve situsi dziļu robu instituta darbā.

Instituta darbā joprojam eetureti 3 galvenee virzeeni:

1. Augu aizsardzibas propaganda;
2. Augu aizsardzibas praktisku jautajumu atrisināšana,
3. Augu slimibu un kaitekļu zinatniskā izpētišana.

Augu aizsardzibas propaganda vesta dažadeem līdzekļeem. Pārskata gadā izdotas skrejlapas par sekošeem 14 jautajumeem: skrejlapa № 11, Sīpolu slimibas un kaitekļi. № 12, Labibu melnplaukas un viņu apkarošana. № 13, Augļu koku kraupis un viņa apkarošana. № 14, Amerikas miltu rasa. № 15, Līdzekļi kulturaugu slimibu un kaitekļu apkarošanai. № 16, Nezāļu apkarošanas paņēmeeni, № 17, Pērkones. № 18, Labibu rūsas un viņu apkarošana. № 19, Lauku gleemezis. № 20, Burkanu lapu krokošanās. № 21, Kāpostu kaitekļi. № 22, Drātstārpi. № 23, Latvijas skuju koku mežus apdraudošee tauriņi. № 24, Kartupeļu slimibas. Katra skrejlapa izdota 10—20,000 eksemplaros un tās izsūtitas lauksaimneekeem bez atlīdzibas. Laikrakstos, žurnaļos un lauksaimneeku kalendaros eeveetoti 31 raksts par augu aizsardzibas jautajumeem. Eespeests un sakopots atsevišķā brošurā 1000 eksemplaros Augu aizsardzibas instituta darbības pārskati par laiku no 1. maija 1923. g. līdz 1. maijam 1924. g. Minetais pārskats peesūtits eekš- un ārzemju eeinteresetām eestādem un atsevišķeem darbineekeem literaturas apmaiņas uzturešanai. Notureti preekšlasijumi par augu slimibam un kaitekļeem Sav. L. L. Centralbeedribas dārzkopibas vakara kursos.

Instituts ar eksponateem peedalijees starptautiskā tirdzneecibas un rūpneecibas izstādē Rigā, rajona izstādēs Cēsīs un Bauskā. Sav. L. L. Centralbeedribas „lauksaimneeku nedeļā" instituta biroja telpās Rigā, sarīkota augu slimibu un kaitekļu apskate.

Neeeskaitot lauksaimneekeem un dārzkopjeem leelā skaitā izsūtitās skrejlapas, praktiskā augu aizsardzibā sneegti padomi 357 dārzkopjeem un lauksaimneekeem. Izmekleti un noteikti no lauksaimneekeem un dārzkopjeem peesūtitee 123 saslimušu augu paraugi un izdaritas lauku apskates 42 sēklu ražotaju saimneecibās. No Augu aizsardzibas instituta uz Zemkopibas ministrijas uzaicinajumu kontroletas ap 100 tonnu eksportejamo kartupeļu.

Vākta augu aizsardzibas statistika, izsūtot anketes listes instituta brīvprātigeem korespondenteem. Pagasta valdem izsūtitas apjautas listes bārbeļu krūmu atradņu un rūsas posta noskaidrošanai. Ar meža resora laipnu pretimnākšanu izsūtitas apjautas listes bārbeļu atradņu noskaidrošanai ari meža resora darbineekeem.

Floristiskus pētijumus mikoloģijā izdarijis mikoloģijas sekcijas vaditajs J. Smarods. Šee pētijumi pa daļai papildinati ar praktikantu eevākteem materialeem, it sevišķi praktikanta P. Petersona herbariju. Gada laikā instituta herbarijs papildinats ar 120 parazitaro sēnišu sugam, kuras Latvijā līdz šim vēl nebija zinamas. Instituta mikoloģijas materialos pārskata beigās sakopotas 560 sēnišu sugas.

Mikoloģijas sekcijas vaditajs, J. Smarods, sakopojis ziņas par Latvijā 1924. g. vasarā novērotām kulturaugeem kaitigām parazitu sēnitem.

Rudzi (Secale cereale L.).

Fusarium nivale Sor. (Sneega pelejumi) parādijās uz zelmeņa visvairak zemos, nedrenetos laukos tūliņ pēc sneega noeešanas. Pēc brīvprātigo korespondentu kā ari instituta darbineeku ziņam rudzi no minetās sēnites manami ceetuši Adažos, Allažos, Tirzā, Ļaudonas-Odzeenā, Lauteras-Veeseenā, Vecgulbenē, Jaunburtneekos, Naukšenos, Preekuļos un sevišķi stipri Tukuma apriņķī.

Puccinia graminis Pers. (Strīpu rūsa) uz rudzeem sastopama katru gadu, veenā vairak, otrā mazak. Šogad par viņas kaitigumu eenākušas ziņas no Madonas, Ļaudonas-Odzeenas, Kokneses, Cīravas, Kazdangas un Tukuma. Visvairak no sēnites ceetuši rudzi saimneecibās, kuru robežās jeb ari tuvumā parkos, kapsētās, dzīvžogos, upmalās, gravās, mežmalās un citur sastopami bārbeļu (Berberis vulgaris L.) krūmi. No rūsas bojatee rudzu graudi paleek sīki un veegli. Tā, peem., 100 graudi no Tukuma mācitaja muižas rudzeem, kas šogad stipri ceetuši no rūsas, sver tikai 1,4 gr., bet 1923. g. taī pašā saimneecibā ražoto 100 rudzu graudu sver 2,3 gr.

Puccinia dispersa Er. et Henn. (brūnā rūsa) uz rudzu lapam parādijās junija beigās. Dažos laukos rūsas spilveniši bij eevērojami jau rudenī uz rudzu asneem, pie kam pēdejo galotnites nodzelteja. Pavasara attīstibas pakāpi sēnite pavada uz nezālem Anchusa arvensis M. B. (aitenem) un A. officinalis L. (vēršmēlem), no kureem pārnāk uz rudzeem. Par strīpu rūsas izplatišanos ziņoti no Rigas apkārtnes, Cēsu, Valmeeras un Valkas apriņķeem, kā ari no Zaļeneekeem, Sērenes un Cīravas.

Marssonia secalis Oud. (plankumi uz lapam) senak pee mums nebij pazīstama. Pirmo reiz to konstateja Katlakalnā pee Rigas 1923. g. Šogad par viņas izplatišanos ir ziņas, kā ari herbarizets materials no Piņķeem, Dreiliņeem, Adažeem un Jaunlaicenes. Leekēdis eerosina rudzu, kā ari meežu lapu apklāšanos pelekeem, gareneem, deezgan leeleem plankumeem, kuru dēļ lapas bālē un nožūst.

Urocystis occulta Rab. (steebru melnplaukas) dažos apvidos manami eespaido ražu. Nav reti gadijumi, kad sēnites dēļ graudu raža pamazinās no 5—25 %. Par melnplauku parādišanos šogad ziņots no Preekuļeem, Smiltenes, Jaunlaicenes un Cīravas.

Claviceps purpurea Tul. (melnee graudi, vilka zobi) parādijās vārpās neleelā skaitā.

Erysiphe graminis Dc. (miltu rasa) bij sastopama uz lapam no mežeem un ēkam apēnotās lauku daļās.

Kvieši (Triticum vulgare L.).

Tilletia tritici Wint. (ceetās melnplaukas) beeži sastopama sevišķi laukos, kas apsēti ar nekodinatu sēklu. Pēc lauku apskatēs dažados apvidos eegūteem dateem saslimstiba svārstās no 1—4 %. Korespondenti uzdod šādas ziņas: Sērenē (3 %), Vecgulbenē (maz), Jēru pag. (daudz), Madonē (videji), Lauteres-Veeseenā (15 %), Tirzā (daudz), Bormaņos (videji), Jaunlaicenē (videji) un Stāmereenā (maz).

Ustilago tritici Jens. (putošās melnplaukas) konstateta vairakās veetās, galvenā kārtā vasaras kveešu sējumos kopā ar eepreekš mineto sēniti. Ziņas eesūtitas no Sērenes (1 %), Vecgulbenes (maz), Madonas (daudz), Koku pag. (maz), Lauteres-Veeseenas (8 %), Veetalvas-Odzeenā (5 %), Ļaudonas-Odzeenā (izplatiba nav uzdota), Tirzā (daudz), Gaujenē, Bormaņos un Jaunlaicenē (videji).

Puccinia graminis Pers. (strīpu rūsa) kveešeem kaiteja mazak nekā rudzeem un citām labibam.

Puccinia triticina Er. et Henn. (brūnā rūsa) pee mums plaši izplatijusees. Slimās kveešu lapas dzeltē un vīst. Sēnite novērota ari rudenī uz zelmeņa Talsu apr.

Puccinia glumarum Er. et Henn. (dzeltenā rūsa) pēdejos gados plaši izplatita un stipri kaitiga. Par viņu eesūtitas ziņas no Vidzemes, Kurzemes un Zemgales. Rigas apkārtnē un Kurzemē slimo kveešu graudi veegli un sīki, kamdēļ raža vāja. Visvairak slimo akotaiņās šķirnes.

Meeži (Hordeum vulgare L.).

Ustilago hordei Kell. et Sw. (ceetās melnplaukas) uzeeta visos meežu sējumos, kas apskatiti no instituta darbineekeem no 0,5—15 %. Pēc korespondentu ziņojumeem parazits konstatets šādos apvidos: Sērenē (0,5 %), Vecgulbenē (videji), Jaunburtneekos (4,0 %), Grazdonā (stipri), Valmeera apkārtnē (maz), Madonā (videji), Ļaudonas-Odzeenā, Tirzā, Bormaņos, Jaunlaicenē (videji), Vecplatonē (5 %), Zaļeneekos (3 %), Cīravā (8 %), Tumes pag. (10 %) un Jumpravā (11 %).

Ustilago nuda Kell. et Sw. (putošās melnplaukas) pamanitas Ļaudonas-Odzeenā.

Puccinia simplex Er. et Henn. (meežu rūsa) konstateta visos apskatitos laukos vasaras un zeemas paaudzēs. Par sevišķi stipru rūsas izplatišanos eenākušas ziņas no Tukuma un Cīravas.

Puccinia graminis Pers. (strīpu rūsa) vairakos apvidos stipri kaitiga ari meežeem, kā par to ziņo no Seces, Cīravas, Madonas, Lauteres-Veeseenas, Veetalvas-Odzeenas, Tirzas, Smiltenes, Gaujenes, Jaunlaicenes, Stāmereenas, Preekuļeem un Malnavas.

Marssonia secalis Oud. (lapu plankumi) uzeeta Jaunlaicenes Jaunmelnupēs. Turpat ši sēnīte novērota ari uz rudzu lapam.

Helminthosporium teres Sacc. (plankumi uz lapam) novērota vairakos laukos Rigas, Cēsu un Valmeeras apriņķos, kā ari Malnavā un Cīravā.

Helminthosporium gramineum Rab. (lapu švītras) konstateta visos apskatitos laukos, galvenā kārtā Rigas apkārtnē, Preekuļos, Malnavā, Tukumā un Cīravā.

Erysiphe graminis Dc. (miltu rasa) pamanita uz lapam un viņu makstim Opes apkārtnē un Cīravā.

Auzas (Avena sativa L.).

Ustilago avenae Jens. (putošās melnplaukas) plaši izplatita visur, kur audzē auzas. Pēc uzrāditām ziņam raža mazinajusees par 1—30 %.

Ustilago levis Magn. (ceetās melnplaukas) konstateta retak. Ražas mazināšanās uzdota no 1—5 %.

Puccinia graminis Pers. (strīpu rūsa) šogad zemkopjeem nodarija leelus zaudejumus. Daudzos apvidos auzas salūza un izdeva neecigu ražu. Tas galvenā kārtā nāca preekšā tur, kur sastopamas bārbeles. Tukuma apkārtnē 100 graudi no sarūsejušām auzam svēra tikai 1,3 gr. Sarūsešanai vairak padotas no ārzemem eevestās šķirnes, bet veetam no rūsas stipri ceetušas ari veetejās auzas.

Puccinia coronifera Kleb. (vaiņagu rūsa) konstateta visos auzu sējumos, kas apskatiti no instituta darbineekeem un korespondenteem. Sevišķi stipri slimoja auzas tādos laukos, kuru tuvumā aug pabērži (Rhamnus cathartica L.).

Lini (Linum usitatissimum L.).

Melampsora lini Tul. (rūsa) uzeeta mazakos apmēros nekā preekšejos gados. Ziņas saņemtas no Malnavas, Cēsim, Rigas apkārtnes, Opes, Jumpravas, Tirzas, Koku pag., Jaunburtneekeem un Sērenes.

Kaņepes (Cannabis sativa L.).

Septoria cannabis Sacc. (lapu plankumi) novērota Rigā un Kusas pag.

Āboliņš (Trifolium).

Sclerotina trifoliorum Eriks. (vēzis) šogad konstateta Preekuļos pee Cēsim

Uromyces trifolii Lev. (rūsa) plaši izplatita pa visu Latviju, pee kam visvairak no viņas ceeš āboliņa atals.

Erysiphe polygoni Salm. (īstā miltu rasa) uzeeta uz dažadām āboliņa sugam Kurzemē, Latgalē un Vidzemē.

Perenospora trifolii Dc. (neīstā miltu rasa) visvairak kaiteja bastarda āboliņam, kura lapas jau vasaras sākumā bāleja. Leekēdis novērots Rigas apkārtnē, Preekuļos pee Cēsim un Cīravā.

Phyllachora trifolii Fuck. (melnee lapu plankumi) konstateta Gaujenē, Preekuļos, Malnavā un Cīravā.

Timotiņš (Phleum pratense L.).

Epichloe typhina Tul. (makstu slimiba) šogad konstateta vairakās veetās Vidzemē un Latgalē.

Lupines (Lupinus).

Erysiphe polygoni Salm. (miltu rasa) novērota Rigā, izstādes laukumā. Slimās lapas preekšlaikā dzelteja un nobira.

Zirņi (Pisum sativum L.).

Uromyces pisi DB. (rūsa) novērota Rigā un apkārtnē, kā ari Cīravā, visvairak uz cukurzirņeem.

Ascochyta pisi Lib. (plankumi uz pākstīm, lapam un stublajeem) uzeeta vairakās veetās Vidzemē, Kurzemē, Zemgalē un Latgalē.

Septoria pisi West. (lapu plankumi) konstateta Malnavā.

Parastās pupas (Vicia faba L.).

Uromyces fabae DB. (rūsa) konstateta Kaucmindē, Bauskas tuvumā un Cīravā.

Ascochyta pisi Lib. (lapu plankumi) pamaniti Jaunlaicenē.

Turku pupas (Phaseolus vulgaris L.).

Ascochyta Bolthauseri Sacc. (plankumi uz lapam) konstateta Bulduros, Preekuļos un Malnavā.

Gloeosporium Lindemuthianum Sacc. et Magn. (pākšu raibumi) uzņeti daudzos sakņu dārzos Rigā, Jelgavā, Cīravā un Malnavā.

Sclerotinia Libertiana Fckl. (slapjā jeb baltā puve) novērota Rigā un Malnavā.

Kartupeļi (Solanum tuberosum L.).

Phytopthora infestans DB. (lakstu puve) plaši izplatita pa visu Latviju. Par sēnītes kaitīgumu ziņots no Rigas, Jelgavas, Tukuma, Cēsim, Sērenes, Lubanes. Jereem, Kusas, Koku pag., Madonas, Veetalvas-Odzeenas, Laudonas-Odzeenas, Tirzas, Gaujenes, Opes, Stāmereenes, Bauskas, Tukuma, Cīravas, Stendes.

Cercospora concors Sacc. (dzeltenee plankumi) konstateta tikai veenā dārzneecibā Rigā.

Hypochnus Solani Prill. et Del. (stublaju pelejums) novērota Rigā, Cīravā, Stendē, Zaļā muižā, Preekuļos, Malnavā un Piņķos.

Tomati (Solanum lycopersicum L.).

Septoria lycopersici Speg. (baltee lapu plankumi) kā visai kaitigs parazits konstateta vairakās dārzneecibās Rigā, Jumpravā, Bulduros un Kaucmindē, kā ari Malnavā. Slimās lapas palika sīkas, sagreezās un preekšlaikā nobāleja.

Phyllosticta solani Ell. et Mart. (pelekee plankumi) uzeeta Cīravā, Mālupē, Bulduros un Malnavā.

Phytophthora infestans DB. (tumši plankumi ar baltām sarmainām malam uz lapam, bet uz augļeem neleeli brūni plankumi, kas paleek leelaki, līdz beidzot pārklāj visu slimo augļu virsmu) šogad bij plaši izplatijusees visur, kur audzē tomatus. Par sēnites kaitigo darbibu eenākušas ziņas no Rigas un apkārtnes, Tukuma, Bauskas, Cīravas, Cēsim, Malnavas un Jaunlaicenes.

Kāposti (Brassica oleracea L.).

Plasmodiophora brassicae Woron. (sakņu augoņi, puni, kuiļi) konstateta sakņu dārzos Rigā, Sērenē, Eecavā, Rūjeenā, Jaunlaicenē, Gulbenē, Koku pag.

Perenospora parasitica Tul. (neīstā miltu rasa) stipri bojaja dēstu, kā ari peeaugušus kāpostus Rigā un apkārtnē.

Phyllosticta brassicae West. (lapu plankumi) uzeeta Bukultos pee Rigas.

Ascochyta brassicae Thüm. (lapu plankumi) novērota uz vīstošām lapam Katlakalnā pee Rigas un Nurmišos.

Kāļi (Brassica napus L.).

Cylindrosporium brassicae Faut. et Rehm. (plankumi uz lapam) pirmo reiz sēnite pamanita 1922. g. vasarā Jaunjelgavas apriņķī. Šogad par viņas izplatišanos ziņots no Aluksnes un Rigas jūrmalas.

Mārrutki (Cochlearia Armoracia L.).

Ramularia armoraciae Fuck. (lapu plankumi). Ši sēnite beeži sastopama Rigā. Šogad viņa pamanita ari Malnavā, Mēdzulē, Kaucmindē un Tumes pag.

Beetes (Beta vulgaris L.).

Phyllosticta betae Oud. (lapu plankumi) konstateta Zaļā muižā, Kaucmindē un Malnavā.

Rabarberi (Rheum officinalis L.).

Ramularia rhei Allesch. (lapu plankumi) visur sastopams parazits. Šogad viņš Rigas apkārtnē eerosinaja rabarberu lapu nobālešanu preekšlaikā.

Puccinia phragmitis Körn I. (rūsa) beeši sastopama uz lapam Rigas jūrmalā, sevišķi Bulduros.

Selderaji (Apium graveolens).

Septoria apii Chest. (plankumi uz lapam) konstateta Gutiņmuižā pee Rigas un Kaucmindē. Slimās lapas preekšlaikā nobāleja.

Cigoriņi (Cichorium Intybus L.).

Erysiphe lamprocarpa Lev. (miltu rasa) uzeeta uz lapam Bulduru dārzkopibas skolā. Peritecijas labi attīstijušās un leelā skaitā sastopamas uz lapam no abām pusem.

Sīpoli (Allium Cepa L.).

Perenospora Schleidenii Ung. (neīstā miltu rasa). Pirms dažeem gadeem šo parazitu pazina tikai Rigas sakņu dārzneeki, bet pēdejā laikā tas izplatijees pa visu Latviju. Ziņas par sēnites kaitigumu eenākušas no Cīravas, Sērenes, Ventspils, Eecavas, Kaucmindes, Tukuma, Vecgulbenes, Opekalna, Tirzas un Malnavas.

Puccinia porri Wint. (rūsa) uz laksteem novērota Rigā un Stopiņos.

Macrosporium commune Rab. (melnais pelejums) uzeeta Jaunlaicenē un Malnavā.

Gurķi (Cucumis sativus L.).

Scolecotrichum melophthorum Prill. et Del. (brūnee plankumi uz augļeem) šogad bij plaši izplatita Rūjeenā, Preekuļos, Smiltenē, Gaujenē, Opē, Mārceenā, Gulbenē, Rigā, Tukumā, Bauskā un Cīravā. Plankumi parasti eerodas uz gurķeem, kas eepreekš novājinati no bakterialām slimibam, kādas pee mums beeši uzejamas. Viņas eerosina bakterijas Baccilus Burgeri A. Pot. (plankumi tikai uz lapam) un Bacterium lacrymans (plankumi uz lapam un augļeem).

Phyllosticta cucurbitacearum Sacc. (lapu plankumi) uzeeta uz lapam J. Ribeļa siltumnicās Rigā.

Erysiphe polygoni Dc. (miltu rasa) bojaja lapas Rigā, Bulduros un Kaucmindē.

Ķirbiši (Cucurbita Pepo L.).

Septoria cucurbitacearum Sacc. (lapu plankumi) konstateta Gutiņmuižā pee Rigas un Kaucmindē.

Erysiphe polygoni Dc. (miltu rasa) uzeeta Kaucmindē.

Piparmētras (Mentha piperita L.).

Puccinia menthae Pers. (rūsa) plaši izplatita visur ārstneecibas augu plantacijās. Šogad viņa novērota Bulduros, Preekuļos un Malnavā. Slimās lapas palika sīkas un dzelteja.

Buldurjāņi (Valeriana officinalis L.).

Uromyces valerianae Fuck. (rūsa) konstateta Bulduros.

Erysiphe communis Duby (miltu rasa) paraziteja uz lapam un stublajeem Bulduros.

Altejs (Althaea officinalis L.).

Puccinia malvacearum Mont. (rūsa) novērota uz lapam botaniskā dārzā Rigā un Malnavā.

Bišu krēsliņi (Tanacetum vulgare L.).

Puccinia tanaceti Dc. (rūsa) uzeeta Jaunlaicenē, Bulduros un Malnavā.

Erysiphe Linkii Lev. (miltu rasa) konstateta Bulduros uz lapam un stublajeem.

Deviņvīru spēks (Verbascum thapsiforme Schr.).

Erysiphe lamprocarpa Duby (miltu rasa) uzeeta Bulduros, Preekuļos un Malnavā.

Magones (Papaver somniferum L.).

Alternaria brassicae var. Somniferum Br. et Har. (plankumi uz lapam) pamaniti Tukuma apkārtnē un Malnavā.

Uzpirkstenes (Digitalis purpurea L.).

Ascochyta Molleriana Wint. (lapu plankumi) novērota botaniskā dārzā Rigā un Malnavā.

Ābeles (Pirus Malus L.).

Venturia inaequalis Wint. (kraupis) šogad kaiteja mazak kā 1923. g. vasarā, kad šai slimibai, mitram laikam pastāvot, peemita epidemisks raksturs. 1924. g. kraupis uz lapam un augļeem novērots pee dažadu šķirnu ābelem Rigā, Bulduros, Asaros, Preekuļos, Jaunlaicenē, Gaujenē, Tirzā, Ļaudonas-Odzeenā, Biržos, Veetalvas-Odzeenā, Madonā, Stāmereenā, Rūjeenā, Vecgulbenē, Malnavā, Cīravā, Sērenē, Zaļeneekos, Jelgavā un Tukuma apkārtnē. Pēc korespondentu ziņam kā imunas pret

kraupi tiek minetas šādas šķirnes: Vidzemes Sīpoliņš, Boskopas skaistais, Ribstona pepiņš, Antonovka, Ničnera zemeņābols, Reines pupu ābols, Rudens strīpotais un Dzelzsābols.

Phyllosticta Briardi Sacc. (brūnee lapu plankumi) novērota daudzos dārzos Rigā un apkārtnē, kā ari Latgalē un Kurzemē. Rigā Vagnera dārzneecibā un Bulduru dārzkopibas skolā vairakas ābeles bij tik stipri saslimušas ar plankumeem, ka slimās lapas rudeni nesagaidijušas nobira. Maz slimoja šādas šķirnes: Māla ābols, Zigne Tilliš, sarkanais Borsdorfers, Dzeltenais Arkads, Caulonas Reinette un Suisleppers. Stipri slimoja: Rudens strīpotais, kā ari Reveles bumbeerābols.

Sclerotinia fructigena Schr. (augļu puve) bojaja saldo vasaras šķirņu āboļus galvenā kārtā uz kokeem, kuru kroņi nav retināti. Šogad slimiba pamanita neleelos apmēros Cīravā, Tumes pag., Rigas jurmalā un Bauskas apkārtnē.

Stereum purpureum Pers. (sudraba slimiba) novērota dažās koku audzetavās, kā ari dārzos Bulduros, Rigā, Zaļeneekos, Tukumā, Stendē, Jelgavas apkārtnē, Preekuļos, Ļaudonas-Odzeenā, Opē un Malnavā. Lai slimiba caur stādamo materialu nepāreetu uz jauneerīkojameem dārzeem, tad slimās ābelites no koku audzetavam līdz ar saknem izrokamas un sadedzinamas.

Gymnosporangium juniperinum Mart. (rūsa) uz ābeļu lapam novērota tikai nedaudzās veetās Valkas, Cēsu un Tukuma apriņķos.

Oidium sp. (miltu rasa) pamanita Bulduros uz meženu lapam. Citur ta vēl nekur nav konstateta. Peritecijas uz miltaiņā apsarmojuma līdz vēlam rudenim neparādijās, kamdēļ palika nenoskaidrots vaj ši oidialā stadija peeder sēnitei Podosphaera leucotricha jeb kādai citai no miltu rasas sēnišu dzimtas.

Nectria galligena Bresad. (vēzis) beeži novērota vēža rētās pee dažadu šķirņu ābelem dārzos, kur augsts pamatnes ūdens.

Bumbeeres (Pirus communis L.).

Venturia pirina Ad. (kraupis) novērota visos dārzos, kas apskatiti, tomēr mazakā mērā, kā pagājušā gadā. Par sēnites kaitigumu eesūtitas ziņas no Straupes, Rigas, Jelgavas, Tukuma, Bauskas, Cīravas, Eecavas, Biržeem, Veetalvas-Odzeenas un Vecgulbenes. Pēc korespondentu ziņojumeem maz ceetušas šķirnes: Vasaras Bergamote, Lielā pelekā un Pudeļu bumbeere.

Mycosphaerella sentina Schröt. (baltee lapu plankumi) pamaniti daudzos dārzos, peemēram Kaucmindē pee Bauskas, Cīravā, Rigā, Bulduros, Preekuļos, Malnavā un Opes apkārtnē. Slimās lapas preekšlaikā nobāleja un rudeni nesagaidijušas nobira.

Plūmes (Prunus domestica L.).

Taphrina pruni Tul. (vēja plūmes, tarbiņas, kroplās plūmes) 1923. g. parazits stipri kaiteja, bet šogad tas novērots mazak. Ziņas eenākušas no Cēsu, Rigas un Talsu apkārtnes, kā ari no Cīravas, Sērenes, Eecavas, Malnavas, Lauteres-Veeseenas un Tirzas.

Puccinia pruni spinosae Pers. (rūsa) izaicinaja lapu nodzeltešanu nelaikā. Sēnite pamanita Bauskā, Tukumā, Talsos, Rigā, Cēsīs, Smiltenē, Opē, Zaļeneekos, Gulbenē, Malnavā un Cīravā.

Stereum purpureum Pers. (sudraba slimiba) manita Cīravā un Kazdangā.

Sclerotina cinerea Schröt. (pelekā augļu puve) novērota Kazdangā, Cīravā, Kaucmindē un Bulduros, šogad mazak kā 2 preekšejos gados.

Ķirši (Prunus cerasus L.).

Phoma pruni japonicae Syd. (bāli plankumi uz jauneem zariņeem pumpuru tuvumā) konstateta Naukšenu pagasta Jaunlozās.

Sclerotinia cinerea Schröt. (peepeša zeedu novīšana un pelekā puve uz augļeem) plaši izplatits leekēdis, kas uzejams gandrīz visos ķiršu dārzos.

Jāņogulaji (Ribes rubrum L.).

Puccinia ribesii caricis Kleb. I. (rūsa) novērota visur, kur veen šee ogulaji no instituta darbineekeem apskatiti.

Puccinia ribis Dc. III. (rūsa) konstateta Mārceenas muižā uz dažeem krūmeem.

Microsphaera grossularia Lev. (miltu rasa) uzeeta uz lapam Rigā.

Septoria ribis Desm. (plankumi uz lapam) parādijās vasaras vidū, pee kam lapas bāleja un jau augustā sāka birt. Ziņas par sēnites kaitigumu eenākušas no Rigas,

Buldureem, Asareem, Tumes, Cīravas, Preekuļeem, Malnavas, Jaunlaicenes, Naukšeneem, Smiltenes, Daugavpils un Pļaviņam.

Cercospora ribicola Ell. et Ev. (brūnee lapu plankumi) konstateta Cīravā.

Phyllosticta grossulariae Sacc. (lapu plankumi) uzeeti Bukultos pee Rigas, kā ari Jaunlaicenē.

Ascochyta ribesia Sacc. (plankumi uz lapam) atrasta Bukultos pee Rigas.

Fomes ribis Schum. (peepes) uz ogulaju zareem zemes tuvumā uzeeta Bulduros, Cīravā un Naukšenos.

Ērkšķogaji (Ribes grossularia L.).

Sphaerotheca mors uvae Berk. et Curt. (Amerikas miltu rasa jeb „ogu nāve") uzeeta daudzos dārzos Rigas, Cēsu, Valmeeras un Valkas apriņķos, tāpat ari Kurzemē, Zemgalē un Latgalē. Pēc korespondentu novērojumeem ar šo kaiti neslimojot Amerikas kalnu ērkšķogulaji un šķirne „Avenarius". Atklātās veetās reti stāditee no saules labi apspīdetee krūmi ceeš mazak kā pārejee, kas dēstiti starp augļu kokeem un žogu tuvumā.

Puccinia ribesii—caricis Kleb. I. (rūsa) šogad biļ plaši izplatijusees visur, kur audzē šos ogulajus. Veetam, peem. Rigā, ogas palika sīkas un neeenācās.

Diplodina Oudemansii All. (Ascochytula grossulariae Died.) (melnee graudiņi uz zaru galotnitem) konstateta Gutiņmuižā pee Rigas, Tukumā, Cīravā, Naukšenos, Ļaudonas-Odzeenā un Jaunlaicenē.

Septoria ribis Desm. (balti plankumi uz lapam) novērota Malnavā.

Upenaji (Ribes nigrum L.).

Cronartium ribicola Dietr. (rūsa) konstateta plašos apmēros visos apskatitos dārzos Rigā, Bulduros, Tukumā, Cīravā, Sērenē, Eecavā, Kaucmindē, Preekuļos, Smiltenē, Tirzā, Jaunlaicenē, Gaujenē, Bormaņos, Vecgulbenē, Mārceenā, kā ari Malnavā. Leekēdis parādijās julijā un tik plaši izplatijās, ka ogulaju lapas jau augustā dzelteja un nobira.

Puccinia ribessii-caricis Kleb. I. (rūsa) izplatita tikpat plaši kā preekšejā. Viņa novērota ari uz ogam un lapu kātiņeem.

Septoria ribis Desm. (lapu plankumi) uzeeta Malnavā.

Avenaji (Rubus Idaeus L.).

Phragmidium rubi Idaei Karst. (rūsa) novērota Cīravā, Tukumā, Kaucmindē, Preekuļos, Jaunlaicenē, Gaujenē, Mārceenā, Malnavā un Rigā.

Didymella applanata Sacc. (stublaju nožūšana) konstateta Rigā vairakās veetās.

Zemenaji (Fragaria sp.).

Mycosphaerella fragariae Lind. (baltee plankumi uz lapam) plaši izplatijusees visur, kur audzē zemenes. Šogad sēnite konidialā attīstibas pakāpē novērota Rigās jūrmalā, Rigā, Jelgavā, Jaunlaicenē, Mārceenā un Kaucmindē. Visvairak ceeš māla zemē stāditās zemenes.

Marssonia potentillae Fisch. (brūni plankumi uz lapam) izplatijušees Rigā un Rigas jūrmalā, kur vairakās plantacijās šo ogulaju lapas preekšlaikā savītušas.

Sclerotinia Fuckeliana Fuck. (ogu puve) pamanita Rigas jūrmalā.

Eksperimentalo darbu mikoloģijas nozarē vadijis agr. M. Eglits. Lauku mēģinajumi uzstāditi Preekuļu un Malnavas nodaļās. Pētijamus augļu koku un dārzaju slimibu apkarošanā izdarijuši Malnavas nodaļas vaditajs J. Ozers un Kaucmindes izmēģinajumu punktu pārzinis J. Vīksne. Pētijumu rezultatus ar izsmeļošeem dateem paredzets publicet atsevišķā izdevumā. Ceeto melnplauku, sneega pelejumu un Helminthosporium'a apkarošanai izmēģinati sekoši sēklas labibas kodinašanas līdzekļi: Germizans, Uspuluns, Uspuluns sarkanais, Segetans N, Tillantins B, Tillantins C, Kalimat, vara vitriols, kveežu fusariols, Trypaflavin, Trypaflavin neitr., formalins, Hth 667, Diaminoakridinsulfats 21/28, korbins un karsts ūdens. No mineteem līdzekļeem labibu ceeto melnplauku un Helminthosporium'a apkarošanai par vislabakeem izrādijušees chlorfenoldzīvsudraba preparati. No teem pirmā veeta

eerādama Germisanam, tad Uspulunam. Labus panākumus devuši ari Kalimats, Tillantins B un C. Apmeerinošus rezultatus devuši Formalins, vara vitriols un kveešu fusariols. Trypaflavins, Trypaflavins neitr., Hth 667 un diaminoakridinsulfats 21/28 devuši neapmeerinošus rezultatus, jo tee nenonāvē melnplauku sporas, un kodinatee graudi dod melnplaukainas vārpas. Pilnigi neleetojams izrādijees darvas preparats „Corbin". Dzīvsudraba preparati Germizans un Uspuluns, cik novērojams no izdariteem steebru skaitijumeem, atstāj labvēligu eespaidu ari uz labibas cerošanu. Laborantes H. Eglites pētijumi, audzejot kodinatus graudus ūdens kulturās, peerāda, ka Germizans un Uspuluns atstāj ari labvēligu eespaidu uz sakņu attīstibu.

Preekuļu izmēģinajumu laukā izdarita kartupeļu apmiglošana ar 1% Bordo šķidrumu cīņā pret kartupeļu lakstu puvi Phytophthora infestans. Izdariti novērojumi par dažadu kartupeļu šķirņu izturibu pret lakstu puvi. Pirms publicešanas eegūtee dati vēl pārbaudami lauku mēģinajumos 1925. g. vasarā. Kartupeļu lakstu apmiglošana ar bordo šķidrumu devusi pārsteidzošus panākumus. Apmiglojot agrās kartupeļu šķirnes, kuras parasti visstipraki ceeš no lakstu puves, eegūtas div- līdz trīskārtigas ražas. Vēlās un videji vēlās kartupeļu šķirnes, kuras pašas par sevi izturigakas pret lakstu puvi, pee apmiglošanas nedod tik augstus ražas peeaugumus. No lakstu puves, pēc izdariteem novērojumeem, vismazak ceetušas Preekuļu Silesia un Kamekes Parnassia šķirnes. Izturiga ari izrādijusees Blücher šķirne.

Izdariti novērojumi ar kartupeļu enzimatiska rakstura slimibam. Jataisa slēdzeens, ka visstipraki no minetām slimibam ceeš no ārzemem eevestās šķirnes. Tā kā slimiba izplatas ar bumbuļeem, augšejais apstāklis atkārtoti peerāda, ka no ārzemem eevestās kartupeļu šķirnes, pirms tās izsneedz lauksaimneekeem, nopeetni pārbaudamas atteecigās izmēģinajumu saimneecibās un selekciju stacijās. No mozaiku tipa slimibam dominē parastā mozaika, tad starpnervu un aukuba mozaikas. Lapu ritinašanās un citas enzimatiskās slimibas retaki sastopamas. Izdarot Preekuļu selekcijas stacijā negativu izlasi, nākts pee slēdzeena, ka peekopjot šo paņēmeenu, dažu gadu laikā eespējams gūt veseligu, no mozaikam un pārejām enzimatiskām slimibam neapdraudetu sēklas materialu. Tas pats atteecinams ari uz kartupeļu melnkājibu.

Kaucmindes nodaļā gūti labi panākumi augļu koku slimibu apkarošanā. Mēģinajumi izdariti 1,5 ha leelā Kaucmindes augļu dārzā. Izdarita augļu koku kroņu retinašana, eevesta melnā papuve un peekopta bagatiga mēslošana. Pavasarī, bezlapotā stāvoklī koki apmigloti ar 1% vara vitriola šķīdinajumu. Apmēram pēc nedeļas ķērpji atdalijušees no koka mizas. Otra apmiglošana izdarita pēc lapu plaukšanas, bet pirms zeedešanas ar 1% bordo šķidrumu, peemaisot Parizes zaļumu. Pēc zeedešanas koku miglošana atkārtota 16. junijā ar bordo šķidrumu, 26. junijā ar sēra kaļķi, 11. julijā ar bordo šķidrumu un 22. julijā ar sēra kaļķi. Sēra kaļķa šķīdinajumam ņemts sekošs sastāvs: 10 % nedzēstu svaigu kaļķu un 10 % sēra zeedu uz 30 spaiņeem ūdens. 220 koku apmiglošanai patērets klusā laikā, vasaras sākumā 30 spaiņu šķidruma, bet vējaiņā laikā un pēc lapu peeaugšanas 40 spaiņi. Eegūti no kraupjeem pilnigi tīri augļi.

Labi panākumi gūti tomatu slimību apkarošanā, vairakkārtigi tomatus apmiglojot ar 1% bordo šķidrumu. Apmiglošana izdarita 16. maijā, 27. junijā, 11. un 20. julijā. Daļa no tomatu plantacijas atstāta neapmiglota. Rudenim tuvojotees atšķiriba starp migloteem un nemigloteem augeem bijusi ļoti spilgta. Zeptembra vidū nemiglotee tomati zaudejuši visas lapas un augļi, izņemot pilnigi zaļos, sākuši pūt. Tomēr ari ar miglošanu nav izdevees puvi pilnigi novērst, kamdēļ nākotnē paredzets darbus šajā virzeenā turpinat.

Pārleecinoši rezultati gūti sīpolu apmiglošanā pret neīsto miltrasu Peronospora Schleideni. Peeckārtiga apmiglošana ar bordo šķidrumu un sēra kaļķa novārijumu devusi spīdošus panākumus. Eegūta laba sīpolu raža, kurpretim nemiglotee sīpoli no neīstās miltrasas nonīkuši.

Nezāļu un zeedaugu sekcijas vaditajs K. Starcs, uzstādijis Preekuļu nodaļā lauku mēģinajumus nezāļu augšanas apstākļu noskaidrošanai. Izdarita nezāļu eespaida novērošana uz ražas mazinašanos. Apskatitas 10 no āboliņa zīda (Cuscuta Epithymum var. Trifolii Bab.) apdraudetās saimneecibas Kalnceema pagastā, Valkas apr. un doti nepeeceešamee aizrādijumi nezāļu iznīdešanai. Apskatitas 116 saimneecibas Preekuļu un Cēsu pag. nezāļu izplatibas un sugu sastāva noskaidrošanai. Eevākti 50 nezāļu sēklu paraugi instituta kolekciju papildinašanai. Savākts un sakārtots materials par Preekuļu un apkārtnes zeedaugu un parazitaro sēnišu floru. Konstatetas ap 800 zeedaugu sugas. Sakopoti materiali par Latvijas koku un krūmu floru. Nateikti institutā peenestee un peesūtitee zeedaugu un augstako sporaugu paraugi. Pārkontroletas 10 reti sastopamu augu augtenes. Sakārtots instituta zeedaugu herbarijs, kurš uz 1. maiju 1925. g. sastāv no apm. 2800 herbarija eksemplareem.

Entomoloģijas sekcija sneedz sekošu īsu darbibas pārskatu:

I. Eevērojamakee kulturaugu kaitekļi 1924. g.

(Pēc J. Zirniša un E. Ozola novērojumeem.)

Uz labibam.

Cephus pygmaeus L. — Labibu steebru zāģlapsene. Zāģlapsene sastopama pee mums caurmērā reti. Šogad viņu izdevās konstatet tikai veenā veetā: Leelsesavas pag. Stuķu mājās uz kveešeem (Triticum vulgare L.). 14. augustā kāpuri jau peeauguši un izauduši steebra apakšdaļā, pee pašas zemes, kokonu.

Hydrellia griseola Fall. — Meežu lapu mušiņa. Šis kaiteklis 1923. g. bij ļoti kaitigs un plaši izplatijees*). Šogad, turpretim, par viņa darbību institutā neeenāca neveena ziņa. Izdaritee novērojumi rādija, ka eepreekšejā gadā apdraudetās veetās kaiteklis bij atrodams tikai pēc ilgakas pakaļmeklešanas.

Chlorops taeniopus Meig. Labibu steebru cigartineja-mušiņa. Kaiteklis, lai gan maz eevērots, tomēr viscauri Latvijā plaši izplatits. Šogad Preekuļu apkārtnē rudzu laukos videjais bojato stādu % — 13. Meežu laukos videjais — 37,2 %. Šinī apvidū minetais % ir kāpis līdz 60—70. Kā ļoti interesants novērojums atzīmejams siltās zeemas eespaids uz šo kaitekli, pēc novērojumeem, kas izdariti no J. Zirniša instituta izmēģinajumu laukā Preekuļus: no 110 Ch. taeniopus kāpureem, kas zeemo jauno rudzu asnu vidū, bojā gājuši 85 — apm. 77,3 %. Mirstiba vedama sakarā ar kailo un nepastāvigo 24./25. g. zeemu.

Mayetiola destructor Say. — Hessenes (Hessu) muša. Kaiteklis nodarijs dažās Kurzemes saimneecibās eevērojamus zaudejumus. Šīkakas ziņas eevāktas no

*) Augu aizsardzibas instituta darbibas pārskats par 1923. g., 30., 37., 38. un 39. l. p.

veenas šādas saimneecibas (Leelsesavas Stuķu mājas), kur uz 4 ha leela kveešu lauka ap 50 % steebru nolūza*). Ari Preekuļos apm. 15 % (provizoriski) no meežu steebreem (izmēģinajumu laukā) nolūza, pateicotees ši kaitekļa darbibai.

Thanatophilus species (kā leekas Th. rugosus L.). Ši vabole, kaut gan peeder pee kapraču saimes, ir atzīstama ari kā augu kaiteklis. Pee mums kā kaiteklis novērota pirmo reizi šogad Valsts Stendes selekcijas stacijā uz auzam. Vabole izgrauž lapas mīkstās daļas, atstādama neaizkārtus lapu nervus, kadēļ lapa izskatās gareniski sašķelta.

Ochsenheimeria taurella Schiff. Ši tauriņa kāpurs dzīvo steebra virsejās lapas makstī un izgrauž vārpas kāta apakšejo, mīksto daļu, no kam vārpa nokalst un paleek balta. Kaiteklis pee mums nekad nav sasneedzis bīstamus apmērus un sastopams izklaidus uz rudzeem un timotiņa junija, julija mēnešos.

Uz pļavu steebraugeem.

Succinea putris L. Šis gleemezis bij stipri kaitigs pļavas zelmenim Dreiliņu pag. Leimaņos.

Uz pākšaugeem.

Contarinia spec. Stipri bojaja Preekuļu apkārtnē neizplaukušos zirņu zeedus tos izsūkdami (julija beigās, augusta sākumā).

Acyrthosiphon pisi Kaltb. Ši lapu uts uzturas kolonijās starp jaunajām lapiņam pee neizplaukušu zeedu kāteem un aptur vispāreju zirņu augumu un izsauc zeedu nobiršanu (skat. ari eepreekšejo).

Sitones lineatus L. Zirņu lapu smecerneeks. Kā kaiteklis sastopams neleelos apmēros kā uz zirņeem, tā ari uz āboliņa. Interesanti atzīmet nenormalās zeemas eespaidu uz šo kaitekli. Sitones, galvenā kārtā S. lineatus L. un S. crinita Hbst., kas zeemo peeauguši virs zemes, nobeigušees līdz februara vidum (25. g.) 5—30 %; caurmērā ap 19 % (50 āboliņa ceros).

Uz krustzeežeem.

Phaedon cochleariae F. Krustzeežu lapgrauzejs „leelais zilais spradzis". Izplatits veetveetam ļoti plašos apmēros un nodara ļoti eevērojamus zaudejumus, iznīcinadams līdz 100 % no dēstijumeem (Preekuļi u. c.). Pee ši kaitekļa apkarošanas ļoti leela nozīme viņa pārveetošanās spējam. Leela daļa autoru ir tajos uzskatos, ka vaboles, kaut gan ar spārneem, tomēr nelidojot. Lidošana novērota 12./VI. pee + 18 līdz 25° C. Vaboles uzlidoja no ābeļu meeteem, kuru spraugās tās bij zeemojušas.

Phyllotreta nemorum L. — Strīpainais spradzis šogad novērots viscauri, samērā neleelos vairumos, veetam pat iztrūka.

Pieris brassicae L. — No trīs pee mums kaitigām Pieris sugam, minetā šogad bij visizplatitakā; veetam tauriņa kāpuri (2. paaudze) noēda ap 90 % no kāļu un kāpostu lapu virsmas (Preekuļi).

Uz sakņaugeem.

Trioza viridula Zett. Zaļā burkanu lapu uts. Ši kaitekļa epidemijas centrs pārveetojees no Vidzemes uz Zemgales līdzenumu, kur tomēr nesasneedz netāļu to vairuma pakāpi kā Vidzemē. Kaitekļa epidemijas samazinašanās vedama sakarā ar 1923. g. vēso un mitro vasaru, kā ari ar parazitu darbibu**). J. Zirnits konstatejis Trioza nimfu parazitu Tetrastichus Halid ģints sekošās veetās: Bulduru dārzkopibas skolā (18.VIII.), Ilukstes apr., Asares pag. (IX.), Mazsalaces apkārtnē un Valmeeras apr. Matišu pag. Paviršī saskaitot no parazita bij iznīcinats apm. 30—40 % Trioza nimfu.

Capsus spec. (Blakts). Šis kaiteklis līdz šim pee mums vēl nav atzīmets. Šogad viņš uz kartupeļeem bij sastopams leelos vairumos: pa 5—6 blaktim veena laksta galā. Izsūc, galvenā kārtā, jaunās nepeeaugušās lapiņas.

Smithurus spec. ari uz kartupeļu lapu apakšpusem; nograužl apas parenchimu. Novērojumi par abeem šeem kaitekļeem izdariti Preekuļos.

Pegomyia conformis Fall. Runkuļu lapu muša. Preekuļos P. c. kāpuri iznīcinaja apm. 1,5 % no runkuļu lapu virsmas. Vispār kaitekļa šogad stipri mazak kā pagājušā gadā (izņēmums Jēru pag.).

*) Skat. instituta praktikanta O. Konde rakstu „Mazsaimneekā" № 14—17, 1924. g.

**) Augu aizsardzibas instituta darbibas pārskats par 1923. g.. 31. lapp. — E. Ozols „Zaļā burkanu lapu uts" (Trioza viridula zett). Lauksaimn. pārvaldes izdevums 1925. g.

Uz dārzajeem.

Hylemyia antiqua Meig. Sīpolu muša. Atkaribā no kārtigas augsekas un no citeem blakus apstākļeem sīpoļu kulturas ceeš dažados apmēros no 2—100 % (Jaunburtneeku, Jeru, Ļaudonas-Odzeenas, Gaujenes, Sērenes pag.).

Aphis rumicis L. Apm. 50 % spinatu stādu ceeta no šīs ūts. Vispār ši suga sastopama uz dažadeem kulturaugeem, peem. pupam (20 %).

Depressaria nervosa Hw. Ķimeņu kode. Preekuļu lauksaimn. skolas dārzā atsevišķās dobēs iznīcinaja līdz 30 % ķimenu ražas.

Uz augļu kokeem.

Anthonomus pomorum L. Ābeļu zeedu smecerneeks. Kaiteklis ļoti plaši izplatijees un vairums instituta korespondentu ziņo, ka 25—100 %no zeedeem tikuši iznīcinati no smecerneeka.

Psylla mali Schmidb. Ābeļu medus blusiņa. Šogad sastopama caurmērā videji daudz, tikai no Jaunburtneeku pag. un Ļaudonas-Odzeenas ziņo par plašu kaitekļu savairošanos.

Carpocapsa pomonella L. Āboļu tinejs. Tauriņa kāpurs (āboļu tārps) samērā ar citeem gadeem sastopams neleelos vairumos 2—10 % (Vidzemē Biržu pag. bojato augu % — 35, kas ir leelakais šinī gadā (ziņas trūkst no leelakās Zemgales daļas un Kurzemes).

Argyresthia conjugella Zell. Āboļu nīrejs. Bez āboļeem sastopams ari sērmokšu ogās. Leelakais bojato augļu % šinī gadā (cik tas zinams institutam) — 5 %. Bojato sērmokšu ogu % Preekuļu apkārtnē — 12 % (O. Conde), kamēr āboļos viņu nebij nemaz.

Symaëthis pariana L. Ābeļu lapu svilinatajs. Kaiteklis, kurš citadi samērā maz sastopams, šogad Preekuļu apkārtnē sasneedza videju vairumu.

Cheimatobia brummata L. Salnas tauriņš. Ši tauriņa kāpurs šogad nodarija uz augļu kokeem eevērojamus postijumus. Preekuļu apkārtnē atsevišķos dārzos nograuza līdz 70 % lapu. Par leelu salnas tauriņa kāpuru vairumu ziņo no Vecgulbenes, Kusas un Stāmereenes pagasteem.

Neurotoma flaviventris Retz. Zāģlapsenes kāpuri novēroti divos dārzos pee Cēsim (O. Conde) 4. augustā uz bumbeereem.

No augstakeem dzīvneekeem, kā augļu koku kaitekļus, min korespondents no Garozas: vārnas un kovārņus uz bumbeereem.

Uz ogajeem.

Eriophyes ribis Nal. Upenaju pumpuru ērce. Kaiteklis izplatits veetam ļoti plašos apmēros; tā: Lauteres-Veeseenas Lampenos līdz 40 % pumpuru nobeigti no ērcem, bet Ļaudonas-Odzeenas pag. dažās saimneecibās pat līdz 90 %.

Byturus spec. Aveņu tārps. Bojato aveņu ogu % svārtsās no 3 % (Lauteres-Veeseenas) — 40 % (Jēru pag.).

Anthonomus rubi Hbst. Zemeņu zeedu smecerneeks. Šogad viscauri sastopams kā kaiteklis samērā mazos apmēros. Leelakais bojato zeedu % — 13. Caurmērā 2—5 %.

Galerucella tenella L. Zemeņu lapu grauzeja—vabole. Cik tas zinams institutam, tad minetā vabole, kā bīstams kaiteklis, parādas pirmo reiz. Par šo kaitekli pirmee novērojumi izdariti jau 22. g. Preekuļos, kad viņa uz zemenem bij sastopama jau neleelos vairumos. Šinī gadā kaiteklis plaši izplatijees Mellužos (Pelča kga un apkārtejās saimneecibās).

Uz dekorativeem krūmajeem.

Emphytus cinctus L. Rožu zāģlapsene. Šīs zāģlapsenes kāpuri kādā dārzā (Bramaņa kga) Vinterkalnā pee Cēsim iznīcinaja visus rožu pumpurus (O. Conde).

Gracilaria syringella F. Ceriņu lapu svilinatajs. No ši tauriņa kāpura eet bojā ikgadus leels vairums ceriņu lapu, kas nobrūnē un zaudē savu krāšņumu. Šogad kāpurs iznīcinaja no 50—100 % no lapam (Cēsu un Rigas apkārtnē).

Par kaitekļeem no augstakeem dzīvneekeem izdariti pētijumi par Talpa europea L. — kurmju (E. Ozols) un Corvus cornix L. — vārnu (J. Zirnits) kaitigumu zemkopībā.

II. Dažadi mēģinajumi cīņā ar kulturaugu kaitekļeem.

1) Sējas dziļuma eespaids uz labibu (auzu) bojājumu pakāpi no drātstārpeem — Agriotes spec. (J. Zirniša).

Pee šeem mēģinajumeem eegūti visai interesanti un pamācoši dati: Kopsavilkums no trim atkārtojumeem (bojato stādu skaits %%):

Sējas dziļums centimetros	Bojato stādu %
2	23,0
3	29,0
4	30,0
6	40,0
8	39,0

2) Dažadu mēslojumu eespaids uz burkanu sakņu bojataju — Psilla rosae kāpuru (J. Zirnits). Mēģinajums izdarits ar sekošeem mēsleem: pelni, kalija sāls (40%), tomasa milti, zuperfosfats, čilizalpeters un virca. Mēģinajums nav devis spilgtu ainu aiz ta eemesla, ka P. rosae kāpuru ir bijis ļoti neecigs vairums.

3) Karbolskābes emulsijas nozīme cīņā pret Trioza viridula, salīdzinajumā ar citeem parastakeem līdzekļeem (E. Ozols).

Karbolskābes emulzijas sastāvs:

Ūdens . . . . . 10 l.
Karbolskābes . . . . . 50 cm³.
Sapo viridis . . . . . 100 gr.

Kopsavilkums:

Tabakas ūdens		Tabaka + zaļās zeepes		Petrolejas emulsija		Karbolskābes emulsija		Kontrole	
Nantes	Lopbar. zaļgalvainee	Nantes	Lopbar. zaļgalvainee	Nantes	Lopbar. zaļgalvainee	Nantes	Lopbar. zaļgalvainee	Nantes	Lopbar. zaļgalvainee
100 burkanu svars kilogramos									
4,12	20,15	4,94	21,82	5,31	28,09	4,55	21,04	5,17	22,06

Trioza viridula šinī gadā bij ļoti maz, kadēļ ari karbolskābes emulsiju šinī ziņā neizdevās pārbaudit. Mēģinajums tikai rāda, kurš no šeem līdzekļeem vispeeņemamakais burkanu apmiglošanas līdzeklis.

4) Fizisku un ķimisku līdzekļu izmēģinašana cīņai pret Phaedon cochleariae (E. Ozols).

Izmēģinati sekošee ķimiskee līdzekļi:

1) Zvina arzenats
2) Kalcija arzenats
3) Natrija arzenats

} ar sapo viridis peemaisijumu.

Fiziskee līdzekļi:

1) kāpuru līmes jostas ap kāposteem
2) vaboļu ķeramās jostas (salmu).

Ķimiskee līdzekļi, pee ļoti leela kaitekļu vairuma izrādijās par nepeeteekošeem, turpretim kāpuru līmes jostas ap kāposteem izrādijās par pilnigi radikalu cīņas līdzekli (skat. atteecigās fotografijas).

5) Mēģinajumi ar rudzeem un meežeem, lai noskaidrotu Chlorops taeniopus oliņu dēšanu (J. Zirnits).

Mēģinajumi uzstādīti ar nolūku noskaidrot, kādai no šīm labibam mušiņa dod preekšroku pee oliņu dēšanas. 25. zeptembrī uz veenas

un tās pašas platibas bij sekošs vairums Chlorops oliņu (videjee skaitļi):
uz rudzeem . . . . . 55,0 oliņas,
uz meežeem . . . . . 63,0 „

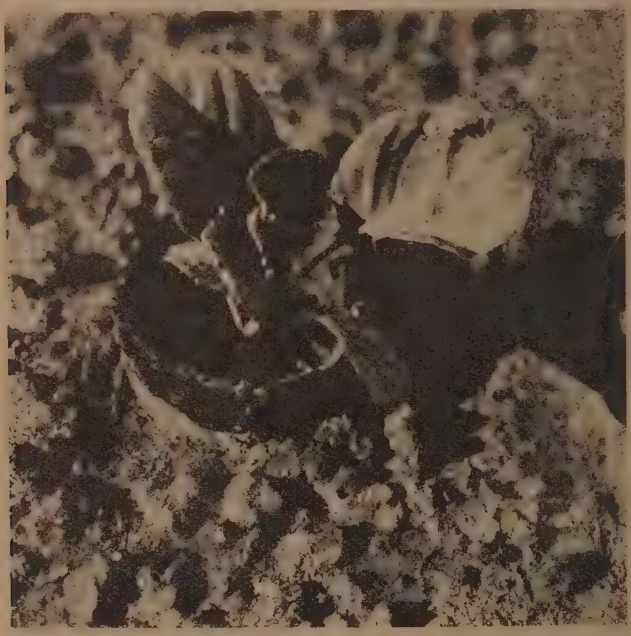

Līmes riņķis ap kāpostu.

Mēģinajumi ar kāposteem cīņā pret Phaedon:
ar līmes riņķeem; apmigloti.

6) Sējas laika eespaids uz Chlorops taeniopus oliņu vairumu uz rudzeem (J. Zirnits).

Masta nostiprināšana.

Telts uzvilkšana.

Pirmā sēja 4., otrā 18. zeptembrī. Uz ši vēlinā sējuma nebij neveenas Clorops oliņas.

7) Šķidrā stikla eespaids uz Psilla mali oliņam (J. Zirnits).

Izmēģinats sekošs sastāvs:

Ūdens	250 l.,
Nedzēstu kaļķu	24 kg.,
Vāramās sāls	7 „
Šķidrā stikla	1 „

Šis līdzeklis nedeva pozitivus panākumus.

8) Petrolejas un ūdens maisijums cīņai pret Aphis rumicis uz runkuļu sēklineekeem (J. Zirnits).

Telts pārvilkšana pār ābeli.

Augs iztur ļoti labi 0,5% maisijumu, bet no 1,0% nedaudz ceeš. Utis no 0,5% maisijuma, veenreizigi apmiglojot, nobeidzas 50%, bet 1,0% — 100%.

9) Dažadu kāpuru līmes sastāvu izmēģinašana (J. Zirnits). Izgatavoti līmes paraugi (preekš horicontalām virsmam), kas savas īpašibas uzglabā 2—3 nedeļas.

10) Fumigacijas mēģinajumi ar cianskābi pret dažadeem augkopibas kaitekļeem (E. Ozols).

Darbi šinī virzeenā sadalami trīs posmos:

1) Techniskā puse (telts, paceļamais mechanisms, noslēgšana) skat. fotogr.;
2) Lauka mēģinajumi;
3) Laboratorijas mēģinajumi.

Sakarā ar šeem mēģinajumeem noskaidrojās daudz interesantu gadijeenu un peeleetošanas veidu, par kureem tuvak atteecigā specialā pārskatā.

III. Bioloģiski novērojumi par kaitekļeem.

Papildinajumi pee Trioza viridula bioloģijas (E. Ozols). Novērojumi un mēģinajumi vesti virzeenā lai noskaidrotu ģeneraciju jautajeenu un atsevišķu stādiju attīstibas ilgumu. Sakarā ar to, ka instituta rīcibā tagad atrodas neleels pagaidu inzektarijs, šee novērojumi daudz pilnigaki un precizaki kā eepreekšejee.

Telts noslēgšana.

Praktikants O. Konde sīkak eepazinās ar sekošu kaitekļu bioloģiju (eesneedza institutam atteecigus manuskriptus):

1) Argyresthia conjugella Zell. (Ābolu nīrejs);
2) Gracilaria syringella F. (Ceriņu lapu svilinatajs);
3) Symaethis pariana L. (Ābeļu lapu svilinatajs).

IV. Faunistiski pētijumi.

J. Zirnits savācis materialus par Aphididae (lapu utis) no 117 augu sugam. Šee materiali konzerveti šķidrumā un no daļas paraleli pagatavoti 250 mikroskopiski preparati.

E. Ozols turpinajis pētijumus par Ichneumonidae (parazitu lapsenes) un konstatejis, papildinot ecpreekšejo ap 50 sugas, no kurām

Ciankalija eelādešana.

veena aprakstita kā jauna. Bez šeem pētijumeem izdariti par Ichneumonidae ari bioloģiski novērojumi, galvenā kārtā par Pimpla examinator attīstību.

Darbi mežu entomoloģijā instituta Cīravas nodaļā.

Šinī nodaļā darbojās Univerzitates subasistents entomoloģijā L. Bramans. Izdariti informativas dabas vērtigi fenoloģiski novērojumi par mežu kaitekļeem.

Telts izvēdinašana.

Augšejais pārskats sneedz visai īsas konspektivas ziņas par Augu aizsardzibas instituta darbibu. Izsmeļošus datus domats publicet atsevišķos izdevumos.

J. Smarods

Materiali Latvijas mikoloģiskai florai.

Papildinot instituta 1923. g. darbibas pārskatā peevestās ziņas par dažados apvidos konstatetām parazitu, pa daļai ari saprofitu sēnitem, še publiceju līdzigus datus par 1924. g. Sarakstā mineto sēnišu paraugi glabajas instituta herbarijā, kas pašlaik, zeed- un augstakos sporaugus neeeskaitot, sastav no 560 sugam. Bez personigeem vākumeem apstrādaju ari P. Petersona, A. Smaroda, K. Starca un O. Andersones 1924. g. vasarā eevāktos materialus, atzīmejot sugas, kuras nav minetas preekšejā gadā darbibas pārskatā. Par vairaku sugu noteikšanas pareizibas pārbaudišanu pateicos pazīstamam mikologam A. Bondarcevam. Mikoloģisko materialu sistematizejot izlectoju šādu specialu literaturu:

C. Oudemans, Enumeratio systematica fungorum.

L. Rabenhorst, Kryptogamenflora von Deutschland, Oesterreich und der Schweiz.

H. Klebahn, G. Lindau, H. Diedicke, W. Herter, F. Neger: Kryptogamenflora der Mark Brandenburg.

P. et H. Sydow, Monographia Uredinearum.

W. Migula, Kryptogamenflora von Deutschland, Deutsch-Oesterreich und der Schweiz.

G. Lindau, Kryptogamenflora für Anfänger.

А. Ячевский, Определитель грибов.

Н. Воронихин, Грибныя и бактериальныя болезни сельскохозяйственных растений.

Nodaļa: Eumycetes.
Klase: Phycomycetes.
Apakšklase: Oomycetes.
Kārta: Peronosporineae.
Dzimta: Peronosporaceae.

Peronospora dianthi DB. uz dzīvām kokaļu (kveešu puķu) — Agrostemma Githago L. lapam ceļmalā, pee Cīravas, 10./VII.

P. knautiae Fuck. uz dzīvām pēterogu (naudeņu) — Knautia arvensis Coult. lapam, pļavā pee Malnavas, 10./VIII.

P. sordida Berk. uz dzīvām cūkutabakas — Scrophularia nodosa L. lapam, pļavā pee Jaunlaicenes Jaunmelnupem, 16./VIII.

Klasse: Mycomyctes.
Akakšklase: Ascomyctes.
I. kārta: Hemiascineae.
Dzimta: Protomycetaceae.

Protomyces macrosporus Ung. uz dzīvām gārsu — Aegopodium Podagraria L. lapu kāteem, Tukuma mācitaja muižā, 2.IX.; Zaļā muižā, 5./VIH.

II. kārta: Exoascineae.
Dzimta: Exoascaceae.

Taphrina aurea Fries. uz dzīvām papeļu — Populus sp. lapām, Cīravas koku audzetavā, 28./VII.

T. betulina Rostr. uz dzīvām, kā ari nomelnejušām pūkaino bērzu — Betula pubescens Ehrh. lapam, vecā parkā pee Cīravas, 16./VII.

T. carpini Rostr. uz dzīvām skabāržu — Carpinus betulus L. lapām, Cīravas vecā parkā, 15./VII.

T. crataegi Sadeb. uz zaļojošām baltērkšķu — Crataegus sp. lapam, Cīravas jaunā parkā, 13./VIII.

Kārta: Pyrenomycetes.
Apakškārta: Perisporiineae.
Dzimta: Erysiphaceae.

Trichocladia caraganae Neg. uz dzīvām dzelteno akaciju — Caragana arborescens Lam. lapam, Katlakalna kapsētā, 13./X.

Perisporiaeceae.

Capnodium juniperi Cook. uz dzīvām parasto paegļu — Juniperus communis L. skujiņam un zareem, mežā pee Ķīšezera, Bukultu tuvumā, 7./IX.

Microthyriaceae.

Microthyrium litigiocum Sacc. uz nožuvušeem parastās ērgļu papardes — Pteris aquilina L. stublajeem, mežā pee Pūpes peestātnes, 8./V.

Apakškārta: Dothideineae.
Dzimta: Dothideaceae.

Dothidea ribesia Fr. uz nožuvušeem jāņogulaju —Ribes rubrumu L. zareem, upmalā pee Dalbes, 29./V.; uz nokaltušeem upenaju — Ribes nigrum L. zareem, Bukultos Adažu pag., 18./VII.

Phyllachora Heraclei Fuck. uz zaļojošām latvaņu — Heracleum Sphondylium L. lapam, Bukultos, Rigas tuvumā, 28./1X.

Sphaeriineae.
Naetrocymbeaceae.

Zukalia setosa Woron. uz zaļojošām dzīvibas koka — Thuja occidentalis L. skujam un zareem, kapsētā pee Valkas, 10./VIII.

Cucurbitaceae.

Cucurbitaria caraganae Karst. uz nokaltušeem dzelteno akaciju — Caragana arborescens L. zareem, Naukšenu Jaunlozās, 19./IV.; Strazdu muižā, Rigas tuvumā, 1./V.

Mycosphaerellaceae.

Mycosphaerella filicium Starb. uz zaļojošām ērkšķaino paparžu — Aspidium spinulosum Sw. lapam, pee Bukulteem, 7./1X.

Pleosporaceae.

Didymella applanata Sacc. uz kalstošeem avenaju — Rubus Idaeus L. stublajeem un zareem grāvmalā, mežā pee Bukulteem, 24./V. un dārzā pee Meža parka, 1./VI.

Gnomoniaceae.

Gnomoniella idaeicola Sacc. uz nožuvušeem avenaju — Rubus Idaeus L. zaru galiņeem, upmalā pee Ķekavas, 8./VI.

Kārta: Dyscomycetes.
Apakškārta: Phacidiineae.
Dzimta: Triblidiaceae.

Triblidiopsis pinastri Karst. uz nožuvušeem egļu — Picea excelsa L. zareem, mežā pee Naukšenu pag., Jaunlozam, 1./I.

Phacidiaceae.

Cryptomyces pteridis Rehm. uz dzīvām ērgļa paparžu — Pteris aquilina L. lapam, mežā pee Līderes Skujeešeem, 23./VI.

Pezizineae.
Mollisiaceae.

Fabrae ranunculi Karst. uz zaļām un vīstošām Kassubijas gundegu — Ramunculus Cassubicus L. lapam, mežā Jelgavas tuvumā, 19./VI.; krūmos, gravā, pee Siguldas, 13./VI.

Helotiaceae.

Stamnaria equiseti Rehm. uz dzīveem un nožuvušām ašku — Equisetum hyemale L. stublajeem, mežā pee Ķīšezera, Rigas tuvumā, 1./X.

Sclerotinia aucupariae Woron. uz nožuvušeem pīlādžu — Sorbus Aucuparia L. ogam, Matišos, 28./VI.

S. padi Woron. uz dzīvam eevu — Prunus Padus L. lapam un jauno peeaugumu galotnitem, Konidialā stadija (Monilia Linhartiana Sacc.) Bukultos, pee Rigas, 7./VI.; Baldonē, 10./VI.

Apakšklase: Basidiomycetes.
Kārta: Ustilagineae.
Dzimta: Tilletiaceae.

Urocystis primulicola Magn. dzīvu gailenišu — Primula officinalis Jacq. putekšnicās. Uzgājis O. Ekmanis Treilona kapos pee Talseem, 6./VII.

Nenoskaidrotas peederibas ģints:

Graphiola phoenicis Poit. uz zaļojošām un novītušām Phoenix sp. lapam, Rigā, Kreslera eelā, J. Rībeļa dārzneecibā, 23./V.

Uredineae.
Pucciniaceae.

Uromyces caryophyllinus Wint. III. uz zaļojošam kultiveto neļķu — Dianthus sp. cult. lapam, J. Rībeļa siltumnicās, Rigā, Kreslera eelā, 21./III.

U. dactylidis Otth. I. uz dzīvām parasto gundegu — Ranunculus acer. L. lapam dzelzsceļa malā pee Juglas tilta, 15./V.

U. Ervi West. I. uz zaļojošām mataiņo lēcu — Ervum hirsuta Gray lapam, Stopiņos, 5./IX.

U. minor Schr. I. uz dzīvām kalnu āboliņa — Trifolium montanum L. lapam, pļavā pee Jaunlaicenes Jaunmelnupem, 15./VI.

Puccinia agrostidis Plowr. I. uz dzīvam ērgleņu — Aquilegia vulgaris L. lapam, Kazdangas parkā, 16./VI.; Cīravā, 15./VII.; Malnavā, 11./VIII.

P. behenis Otth. I. uz knubo nagleņu — Silene nutans L. lapam ceļmalā, pee Baložu kroga, Rigas tuvumā, 18./VI.; II. uz plaukšķenu — Silene inflata Sw. lapam, dzelzsceļa malā pee Juglas, 7./IX.

P. bromina Eriks. II. uz dzīvām mīksto lāčauzu — Bromus mollis L. lapam, uz dzelzsceļa uzbēruma, pee Juglas tilta, 4./VI.

P. Carduorum Jacky f. sp. Crisp. II, III. uz dzīvām krūzoto dzelkšņu — Carduus crispus L. lapam, ceļmalā pee Bukulteem, 28./IX.

P. cicutae Lasch. III. uz dzīvām un nožuvušām joda rutku — Cicuta virosa L. lapam, viņu kātiņeem un stublajeem, pļavā pee Juglas, 7./IX.

P. cari-bistortae Kleb. I. uz zaļām un ari jau nobrūnejušām ķimeņu — Carum carvi L. lapam, viņu kātiņeem un stublajeem, pļavā pee Jaunlaicenes Jaunmelnupem, 18./VI.

P. circaeae Pers. III. kopā ar Pucciniastrum circaeae Speg. uz zaļojošām alpu burves zālem — Circaea alpina L., mitrā, ēnaiņā mežā, Dunavas mežneecibā, 1./VIII.

P. gentianae Mart. II., III. uz dzīvām plaušu encianes — Gegtiana pneumonanthe L. lapam, pļavā pee Malnavas, 20./VIII.

P. malvacearum Mont. III. uz dzīvām kaularožu — Althaea rosea L. lapam, Rigā, botaniskā dārzā, 31./VIII.

P. obscura Schr. II. uz zaļojošām, kā ari jau nobrūnejušām tīruma steebru — Luzula campestris Dc. lapam un stublajeem pee Mineera ezera, Cēsu apkārtnē, 4./VII.

P. porri Wint. II., III. uz zaļojošeem, kā ari jau nobālejušeem ķēķa sīpolu — Allium sativum L. lakstеem, Rigā, Vagnera dārzneecibā, 29./VIII; Stopiņos, Šocha dārzneecibā, 3./IX.

P. punctata Lk. f. uz dzīvām un nožuvušām parasto maranu — Galium Mollugo L. lapam, ceļmalā pee Ķekavas, 8./VI.; II. uz smiltaja pee Ulbrokas, 29./V.

P. veronicarum de Cand. III. uz dzīvām Veroniku — Veronica sp. lapam, dzelzsceļa malā starp Juglas un Baltezera peestātnem, 29./VII.

Phragmidium tuberculatum J. Mill. II., III. uz zaļojošām rožu — Rosa sp. lapam, ceļmalā pee Kandavas, 23./VII.

Ph. Andersonii Schr. II. uz krūmveidigo reteju — Potentilla fruticosa L. lapiņam, purvā pee sēravoteem, Kandavas apkārtnē, 23./VII.

Coleosporiaceae.

Ochropsora Sorbi Diet. I. uz dzīvām balto vizbulīšu — Anemone nemorosa L. lapam, Cīravas parkā, 2./VI.

Melampsoraceae.

Pucciniastrum pirolae Schr. uz dzīvām veenpusaino zeemceešu — Pirola secunda L. lapam, mežā pee Preekuļeem, 10./VI.; mežā pee Jaunlaicenes, Jaunmelnupem, 16./VII.

Hyalospora polypodii Magn. II. uz zaļojošām trauslo pūšļu paparžu — Cystopteris fragilis Bernh. lapam, uz Gaujas eetekas klints, starp Jāņa un Lenču prāmjeem, Cēsu apriņķī, 4./VI.

Apakšklase: Fungi imperfecti.
I. kārta: Sphaeropsideae.
Dzimta: Sphaerioidiaceae.
I. nodaļa: Hyalosporae.

Phyllosticta aloides Ond. uz zaļām un vīstošām ežu zāles — Stratiotes aloides L. lapam, izrakumā pee Juglas tilta, Rigas tuvumā, 13./VIII. 24.

P. typhina Sacc. uz dzīvām platlapaino vālišu — Typha latifolia L. lapam, izrakumā pee Juglas tilta, 4./VI. un 13./VIII.; upmalā pee Jaunlaicenes, Jaunmelnupem, 16./VI.

Phoma aucupariae Bres. uz nožuvušeem pīlādžu — Sorbus aucuparia L. zareem, mežā pee Pūpes peestātnes, 18./V.

Ph. acuta Fuck. uz nožuvušeem cūkutabakas — Scrophularia nodosa L. zareem un stublajeem, uz dzelzsceļa uzbēruma pee Juglas tilta, Rigas tuvumā, 4./VI.

Ph. melaena Karst. uz nožuvušeem balto spulgotņu — Melandrium album Gcke stublajeem, dzelzsceļa malā pee Juglas, 15./V.

Ph. pruni-japonicae Syd. uz dzīveem ķiršu — Prunus Cerasus L. zaru galiņeem. Sporas nedaudz atšķiras no diagnozē uzdotām. Naukšenu pagasta Jaunlozās, 19./IV.

Ph. urticae Schulz uz nožuvušeem nātru — Urtica stublajeem, Bulduros, 5. IV.

Phomopsis detrusa Sacc. uz bārbeļu — Berberis vulgaris L. f. atropurpurea zareem, Cīravas parkā, 5./VI.

Cytospora Friesii Sacc. uz baltegļu — Abies sp. dzīvām un nožuvušām skujiņam, Cīravas parkā, 2./VI.

C. flavo-virens Sacc. uz nožuvušeem krūkļu — Rhamnus frangula L. zareem, Cīravas parkā, 4./VI.

C. salicis Rab. uz nokaltušeem kārkļu — Salix sp. zareem, jūrmalā pee Buldureem, 12./III.

II. nodaļa: Hyalodidymae.

Ascochyta atropae Bres. uz dzīvām vilkogu — Atropa Belladonna L. lapam, Rigā, botaniskā dārzā, 30./VIII.

A. aquilegiae von Höhn. uz dzīvām un vīstošām kultivejamo ērgleņu — Aquilegia sp. cult. lapam, Bulduru dārzkopibas skolas dārzā, 31./VIII.

A. brassicae Thüm. uz vīstošām, pa daļai ari dzīvām kāpostu — Brassica oleracea L. lapam, Katlakalnā pee Rigas, eevācis P. Dreijmanis, 30/VIII.

A. daturae Sacc. uz zaļojošām velna āboļu — Datura Stramonium L. lapam un augļeem, Rigā, botaniskā dārzā, 30./VIII.

A. funckiae A. Bond. et Truss. uz dzīvām un vīstošām funkiju — Funckia ovata lapam, Bulduros, dārzkopibas skolas dārzā, 10./VIII.

A. Lupinicola Petr. uz dzīvām lupinu — Lupinus polyphillus lapam, Rigā, Vagnera dārzneecibā, 29./VIII.

A. Molleriana Wint. uz zaļojošām uzpirksteņu — Digitalis purpurea L. lapam, Malnavā, 26./VIII.

A. potentillarum Sacc. uz retaju — Potentilla Opaca L. lapam, Rigā, botaniskā dārzā, 30./VIII.
A. ribesia Sacc. et Fautr. uz dzīvām jāņogulaju — Ribes rubrum L. lapam, Bukultos, Rigas tuvumā, 7./IX.
A. Weissiana All. uz kultivejamo balzaminu — Impatiens sp. cult. lapam, Rigā, botaniskā dārzā, 30./VIII.
Actinonema actaeae Allesch. uz dzīvām ļaunuma zāles — Actaea spicata L. lapam leelu, brūnu plankumu veidā, parkā pee Zaļās muižas, 5./VIII.

III. nodaļa: Hyaloscolecasporae.

Septoria apii Chest. uz dzīvām un vīstošām petersiļu — Apium graveoleus L. lapam, Gūtiņmuižā pee Rigas, 2./VII.; Kaucmindē, 13./X.; Purvaceemā pee Rigas, Bernharda dārzneecibā, 16./VIII.
S. betulina Pass. uz zaļām un dzeltejošām bērzu — Betula sp. lapam, dzelzsceļa malā pee Jumpravas, 25./VIII.
S. cucurbitacearum Sacc. uz dzīvām ķirbju lapam, Gūtiņmuižā, 3./IX.
S. cercosporioides Trail. uz dzīvām krizantemu — Chrysanthemum maxima lapam, Rigā, Maskavas eelā, Ķuzes dārzneecibā, 6./VII.
S. chrysanthemella Sacc. uz dzīvām krizantemu — Chrysanthemum sp. cult. lapam, J. Ribeļa dārzneecibā, Rigā, Kreslera eelā, 23./V.
S. cornicola Desm. uz zaļām grimoņu — Cornus Sanguinea L. lapam, Preekuļos pee Cēsim, 8./VIII.
S. podagrariae Fuck. uz dzīvām gāršu — Aegopodium podagraria L. lapam, Bukultos pee Rigas, 13./VII.; upmalā pee Jaunlaicenes Jaunmelnupem, 10./IX.; Preekuļos, 8./VIII.
S. paeoniae West. uz dzīvām poeniju — Paeonia officinalis L. lapam, Bulduru dārzkopibas skolas dārzā, 31./VIII.
S. incondita var. acericola Rob. uz dzīvām kļavu — Acer platanoides L. lapam, Zaļās muižas parkā, 5./VIII.
S. Jaapi Bres. uz dzīvām balto spulgotņu — Melandrium album L. lapam, upmalā pee Ķekavas, 8./VI.
S. quercina Desm. uz ozolu — Quercus sp. lapam, Mārceenas parkā, 1./X.
S. epilobii West. uz dzīvām šaurlapaino kazu rožu — Epilobium augustifolium L. lapam, mežā pee Ķīšezera, Bukultu tuvumā, 17./IX.
S. senecionis West. uz dzīvām dzelteno krustaiņu — Senecio Jacobaea L. lapam, ceļmalā pee Bukulteem, 13./VIII.
Micropera Sorbi. Sacc. uz nožuvušeem pīladžu — Sorbus Aucuparia L. zareem, mežā pee Pūpes peestātnes, 18./V.

VII. nodaļa: Phaeophragmiae.

Hendersonia rubi Sacc. uz nožuvušeem lāceņu — Rubus suberectus And. stublajeem, mežā pee Pūpes peestātnes, 15./V.
H. corylaria Sacc. uz dzīvām lazdu — Corylus Avellana L. lapam, Tukuma mācitaja muižā, 2./IX.

VIII. nodaļa: Phraeodictyosporae.

Camarosporium aequivacum Sacc. uz nožuvušeem vībotņu — Artemisia sp. stublajeem, ceļmalā pee Piņķu baznicas, 1./VI.

Leptostromataceae.

I. nodaļa: Hyalosporae.

Leptothyrium periclymeni Sacc. uz dzīvām saussēržu — Lonicera Xylosteum L. lapam, Cīravā, kapsētā un parkā, 11./VIII.

II. kārta: Melanconieae.

Dzimta: Melanconiaceae.

I. nodaļa: Hyalosporae.

Gloeosporium cylindrospermum Sacc. uz dzīvām melnalkšņu — Alnus glutinosa Gaertn. lapam, pļavā pee Bukulteem, Rigas tuvumā, 9./VIII. un 4./IX.

II. nodaļa: Hyalodidymae.

Marssonia potentillae Fisch. subsp. fragariae Sacc. uz zemeņu — Fragaria sp. cult. dzīvām un nobrūnejušām lapam, Rigā, Purva eelā 56, 10./VII.; Mellužos, 5./VIII.
Valterneekos, 8./IX.; uz Fragaria vesca L. dzīvām lapam, upmalā pee Lauteres-Veeseenas Lampeneem, 8./VI.
Septomyxa picea Sacc. uz kārklu — Salix sp. nokaltušeem zareem, dzelzsceļa malā pee Juglas tilta, Rigas tuvumā, 11./V.

III. nodaļa: Hyalophragmiae.

Septogloeum ulmicolum Elenk. et Ohl. uz dzīvām gobu — Ulmus sp. lapam, Jaunzemju gravā pee Preekuļeem, 16./VIII.; Cīravā, parkā, 2./IX.; Daugavpils apkārtnē, 16./XI.; Mēdzulē, 15./IX.

IV. nodaļa: Hyaloscolecosporae.

Cylindrosporium Oxycanthae Died. uz dzīvām un kalstošām baltērkšķu — Crataegus oxycanthea L. lapam, Cīravā, 18./VIII.

C. niveum Berk. et Br. uz dzīvām un nobrūnejušām pureņu — Caltha palustris L. lapam, pļavā pee Juglas tilta, 13./VII.

VII. nodaļa: Phaeophragmiae.

Monochaetia depazeaeformis Ausserw. uz dzīvām, kā ari nobrūnejušām un nodzeltejušām rožu — Rosa sp. cult. lapam, Mārceenas parkā, 1./IX.; Rigā, Vērmaņa dārzā, 30./IX.; Dreliņos, pee Rigas, 30./VIII.; Cīravā, 15./VII.

VIII. nodaļa: Phaeodictyosporae.

Phragmotrichum Chailletii Kunze uz nokritušo egļu — Picea excelsa L. ceekuru plēksnem, mežā pee Jaunlaicenes Jaunmelnupem, 15./II.; Naukšenu mežos, Puriņa apgaitā, 19./IV.

III. kārta: Hyphomicetes.

Dzimta: Mucedinaceae.

I. nodaļa: Hyalospora.

II. apakšnodaļa: Oosporeae.

Oidium evonymi-japonicae Sacc. uz dzīvām Japanas seglenaju — Evonymus japonica L. lapam, Rigā, Kreslera eelā 7, Ribeļa dārzneecibā, 23./V.

V. apakšnodaļa: Botrytideae.

Ovularia primulana Karst. uz zaļojošām gaileņu — Primula officinalis Jacq. lapam, Rigā, Botaniskā dārzā, 13./VI.

III. nodaļa: Hyalophragmiae.

Cercosporella virgaurea All. uz dzīvām zeltgalvišu — Solidago virga aurea L. lapam, eerakumos pee Ķekavas upes, 8./VI.

Ramularia barbarea Peck. uz dzīvām barbareju — Barbarea vulgaris R. Br. lapam, dzelzsceļa malā pee Juglas upes, Rigas tuvumā, 11./V.

R. bryoniae Fautr. et Roum. uz dzīvām balto sētviju — Bryonia alba L. lapam, Sproģa dārzneecibā, Rigā, Irbenes eelā № 1.

R. leonuri Sorok. uz zaļām sirdeņu — Leonurus cardiaca L. lapam, Bukultos, Ādažu pag., 7./IX.

R. plantaginis Ell. et Mart. uz leelo celmeņu — Plantago major L. lapam, uz pļavas pee Malnavas, 22./VIII.

R. variabilis Fuck. uz dzīvām deviņvīru spēka — Verbascum thapsiforme Schr. lapam, Bulduros, dārzkopibas skolas ārstneecibas augu plantacijā, 31./VIII.

IV. apakšnodaļa: Periconieae.

Camptoum curvatum Kunze uz nožuvušām doņu — Scirpus silvaticum L. lapam un kātiņeem, pļavā pee Juglas tilta, Rigas tuvumā, 15./V.

VI. nodaļa: Trichosporieae.

Streptothrix fusca Cord. uz nokaltušeem lazdu — Corylus avellana L. zareem, mežā pee Cīravas, 21./X.

II. apakšnodaļa: Cladosporieae.

Fusicladium depressum Sacc. uz zaļojošām zirdzenaju — Angelica silvestris L. lapam, krūmos, dīķa malā pee Zaļās muižas, 5./VIII.

Scolicotrichum graminis Fuck. uz dzīvām, kā ari jau nobrūnejušām parasto skareņu — Poa trivialis L. lapam, grāvmalā pee Pūpes peestātnes, 24./VI.; uz kapu kveešeem — Elymus arenarius L. zaļām un nobālejušām lapam, uz dzelzsceļa uzbēruma starp Pūpi un Preedaini, 1./VI., 24./VI.; uz parasto saldzāļu — Glyceria fluitans R. Br. zaļām, kā ari jau nobrūnejušām lapam, grāvī uz pļavas pee Rigas-Opes šosejas, Juglas tilta tuvumā, 11./VI.

III. nodaļa: Phaeophragmiae

III. apakšnodaļa: Helminthosporieae.

Cercospora ribicola Ell. et Ev. uz dzīvām jāņogulaju — Ribes rubrum L. lapam, Cīravā, 18./VIII.

IV. nodaļa: Phaeodictyae.

V. apakšnodaļa: Alternarieae.

Alternaria brassicae var. somniferum Briard. et Kart. uz dzīvām magoņu — Papaver somniferum L. lapam, Tukuma mācitaja muižā, 2./IX.